

Jiří Truhlář

Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Obsah

---

1. Vznik Školního lesního podniku roku 1923.....	2
2. Období zakladatelů podniku od roku 1923 do roku 1939	3
3. Školní lesní podnik Křtiny pod komisařskou správou v letech 1939 až 19457	
4. Obnova statku v poválečném období v letech 1945 až 1950	9
5. Období hledání nových cest v letech 1951 až 1973.....	10
6. Období specializovaných středisek v letech 1973 až 1989	17
7. Období změn v porevolučních letech 1990-1995.....	21
8. Období podnikatelských aktivit v letech 1995-2012	22
9. Období veřejných zakázek 2013-2018	24

1. Vznik Školního lesního podniku roku 1923

Ministerstvo zemědělství a Státní pozemkový úřad podle záborového zákona č. 15/1928 Sb. převzaly dne 17. února 1923 Lichtenštejnský lesní statek Adamov, s dočasným vyloučením revíru Vranov, a předaly ho do vlastnictví a užívání Ministerstvu zemědělství pro Vysokou školu zemědělskou jako školní a pokusný statek o rozloze 7 134 ha. Statek zůstává v majetku státu a Vysoké škole zemědělské je propůjčen k užívání. Statek se stává součástí podniku Státní lesy a statky.

Od doby svého vzniku je statek plně využíván pro praktická cvičení i praxe studentů z odborných lesnických předmětů, učitelům Lesnické fakulty k řešení výzkumných úkolů a ověřování jejich výsledků, pro širší lesnickou veřejnost pořádání odborných exkurzí, lesnických kurzů. Řeší se otázky ochrany přírody i krajiny. Řeší se i problematika přizpůsobení hospodaření v lesích hojně navštěvovaných širokým okruhem nejen místních občanů, ale i turistů ze vzdálenějších oblastí.

Historii rozvoje Školního lesního podniku Masarykův les můžeme sledovat v několika historických etapách:

2. Období zakladatelů podniku od roku 1923 do roku 1939

Po převzetí lichtenštejnského lesního statku adamovského Vysokou školou zemědělskou v Brně měl statek úřední pojmenování **Školní lesní statek Adamov Vysoké školy zemědělské v Brně**. Výnosem Ministerstva zemědělství čj. 118.642/V/16-1931 ze dne 14. 4. 1932 byl název statku se souhlasem prezidenta republiky projevěným dopisem č. D/6492/1931 ze dne 12. 9. 1931 pozměněn. Nové pojmenování bylo **Školní lesní statek „Masarykův les“ Vysoké školy zemědělské v Brně**. Místní správu statku vykonávala **Správa státních lesů Školního statku v Adamově** do 31. 12. 1936 a **Ředitelství Školního lesního statku „Masarykův les“ Vysoké školy zemědělské v Brně** od 1. 1. 1937 do 30. 6. 1939.

Po převzetí statku byla zpočátku převzata jeho organizační struktura z doby Lichtenštejnů. Školní lesní statek Adamov Vysoké školy zemědělské se dělil na dvě části:

Správa státních lesů Školního lesního statku v Adamově s revíry: Jezírko, Olomučany, Habrůvka, Křtiny, Babice, Kanice a Hády. V roce 1930 přibýlo polesí Jedovnice.

Správa státní pily Školního lesního statku v Adamově.

Výnosem Ministerstva zemědělství čj. 18.321-VIII 1936 ze dne 17. 2. 1936 byly v oblasti ředitelství Školního lesního statku Vysoké školy zemědělské v Brně provedeny s účinností od 1. 10. 1936 organizační změny zavedením lesních správ. Ředitelství byly podřízeny samostatné administrativní, hospodářské a evidenční jednotky:

- Správa státních lesů v Adamově s revíry: Olomučany a Habrůvka.
- Správa státních lesů v Bílovicích nad Svitavou s revíry: Hády a Jezírko.
- Správa státních lesů v Babicích nad Svitavou s revíry: Babice a Kanice.
- Správa státních lesů ve Křtinách s revíry: Křtiny a Jedovnice.
- Správa státní pily v Adamově.

Od 1. 1. 1937 byla veškerá agenda ředitelství statku soustředěna v Brně.

Řízením školního statku byl pověřen Správní výbor. Jeho členy byli jmenováni profesorským sborem a schvalováni Ministerstvem zemědělství. Byli to vedoucí profesori odborných lesnických ústavů. Členové Správního výboru přímo řídili činnost statku podle oboru své působnosti a předseda byl ve skutečnosti odpovědným ředitelem. Plnění rozhodnutí Správního výboru zajišťoval náčelník (první úředník), který stál v čele lesního úřadu v Adamově.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Prostřednictvím Správního výboru bylo hospodaření na Školním lesním statku ovlivněno působením vynikajících profesorů Lesnického odboru Vysoké školy zemědělské v Brně, kterými byli zejména prof. Rudolf Haša, prof. Josef Konšel, prof. Josef Opletal, prof. Ferdinand Müller, prof. Antonín Dyk, prof. Alois Tichý a prof. Gustav Artner. Svoje odborné názory a průkopnické myšlenky uplatňovali především na Školním lesním statku, který se stal jejich odbornou dílnou. Práce na něm přímo řídili a soustavným stykem se zaměstnanci zvyšovali i jejich odbornou úroveň.

Převzali pečlivě obhospodařovaný statek, na kterém bylo hospodaření v minulosti výrazně ovlivněno působením vynikajících lesníků – Leopolda Grabnera a Julia Wiehla. Podle jejich instrukcí se hospodaření na statku opíralo o clonné seče při obnově a úrovňové probírky při výchově lesních porostů. Profesori plynule na dosavadní hospodářské způsoby navázali a dále je rozvíjeli. V pěstování lesů se do značné míry orientovali na učení o lese neustále plně tvořivém (Dauerwaldu).

Prof. Josef Opletal byl pro svoje mnohaleté praktické zkušenosti v řízení lesního provozu jmenován předsedou Správního výboru, a tak přímo řídil hospodaření školního statku. Svoji činnost na něm zahájil vypracováním generelu lesní dopravní sítě a sám projektoval a řídil stavbu první cesty, budované na statku Vysokou školou zemědělskou v Brně. Jeho zásluhou byla rekonstruována a prakticky nově postavena pila v Adamově, která však v r. 1944 musela ustoupit válečnému průmyslu. Prof. Josef Opletal byl spoluzakladatelem a v důchodovém věku hlavním budovatelem Lesnického Slavína, který spolu s estetickými úpravami je dnes unikátní záležitostí minimálně evropského významu. Při estetických úpravách byly kolem lesních palouků i provozních objektů hojně vysazovány cizokrajné dřeviny. O rozsahu těchto úprav svědčí evidence exotů, která byla provedena v r. 1973, tj. 40 až 50 let po výsadbě. Mimo arboreta bylo napočítáno kolem 4 500 jedinců od více než 50 druhů cizokrajných dřevin volně v přírodě rostoucích.

Prof. Rudolf Haša byl hlavním pilířem a organizátorem budování vysoké školy a jejího lesnického odboru. Na školním statku se zaměřil na důkladné zpracování lesního hospodářského plánu, ve kterém usiloval o uplatnění kontrolní metody po vzoru švýcarském. Snažil se o dosažení vícepatrového lesa, nacházejícího se mezi lesem skupinovým a výběrným. Jeho průkopnickým dílem je tzv. *ideová těžebně obnovní mapa*, kterou osobně vyhotovil v letech 1936 až 1938 pro celý školní statek. Mapa určuje hlavní způsoby obnovy, směr obnovy a hlavní směry dopravy vytěženého dříví. Je to předchůdkyně dnešní těžebně

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

technologické mapy. Po odstoupení prof. Josefa Opletala z funkce předsedy Správního výboru v roce 1933 se stal prof. Rudolf Haša jeho nástupcem.

Prof. Josef Konšel postavil svoje učení na biologických základech a na studiu lesa neustále plně tvořivého. Překladem díla finského lesníka A. K. Cajandera vlastně zavedl pojem lesního typu do našeho lesnictví. Vrcholným jeho dílem je učebnice *Stručný nástin tvorby a pěstění lesů v biologickém ponětí*, která se stala naší první učebnicí pojatou na biologických základech. Mimořádnou pozornost věnoval výchově lesních porostů a jejich přirozené obnově, obojí s důrazem na péči o půdu. Ve výchově porostů se opíral o učení švýcarského lesníka Schädela. Zaměřoval se na pěstování smíšených porostů. Pro školní statek vypracoval interní směrnice pro jejich výchovu a obnovu. Především jeho zásluhou se hlavním způsobem hospodaření na statku stal les maloplošně pasečný – podrostní. Když byl tento způsob hospodaření uzákoněn v r. 1960 (zákon č. 166 /1960 Sb. a vyhláška č. 17/1961 Sb.), byly již v té době na školním statku zdařilé ukázky rozvinuté formy tohoto způsobu hospodaření. Na statku ověřoval i pomístnou skupinovou seč, která je dnes označována sečí Konšelovou. Svoje pokusné a ověřovací práce soustředil v tehdejší revíru Hády.

Prof. Ferdinand Müller projektoval a řídil na statku stavbu lesních cest, které byly nezbytným předpokladem intenzivního způsobu hospodaření. Projektoval i rekonstrukce budov.

Prof. Antonín Dyk prosazoval biologickou ochranu lesů. Vypracoval specifickou kontrolní metodu bekyně mnišky, která je dnes známá jako Dykova kontrolní metoda. Vynikající myslivecký odborník, tvůrce dodnes užívaných loveckých signálů a fanfár.

Prof. August Bayer založil v r. 1928 arboretum ve Křtinách a v r. 1938 pomocné arboretum v Brně v blízkosti vysoké školy. Brněnské arboretum se po rozšíření v letech 1968 až 1970 stalo součástí dnešní Botanické zahrady a arboreta Mendelovy univerzity v Brně.

Prof. Alois Tichý prováděl na celém statku triangulační měření a fotogrammetrické vyhodnocování leteckých snímků.

Prof. Gustav Artner byl vedoucím úředníkem adamovské správy Školního lesního statku od roku 1927 až do roku 1936, kdy se stal nástupcem prof. Josefa Opletala na lesnickém odboru Vysoké školy zemědělské v Brně.

Průkopnickým dílem se stala i *fytoecologická mapa* celého školního statku, vypracovaná z podnětu prof. Rudolfa Haši Aloisem Zlatníkem, pozdějším profesorem. Mapování bylo provedeno v letech 1933 až 1938. Svým rozsahem

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

to byla v té době mapa ojedinělá a stala se předchůdkyní dnešních typologických map.

Rozmach tvůrčí činnosti profesorů byl obrovský a lesnický odbor Vysoké školy zemědělské spolu se Školním lesním statkem Masarykův les se staly věhlasnými a vyhledávanými objekty. Svědčí o tom četné návštěvy domácích i zahraničních exkurzí i hojná účast na lesnických kurzech, které byly pořádány v letech 1929, 1933 a 1937. Tento rozkvět se částečně zpomalil odchodem hlavních tvůrců do důchodu během třicátých let a úplně ustal ve válečném období 1939 až 1945.

3. Školní lesní podnik Křtiny pod komisařskou správou v letech 1939 až 1945

V období okupace po uzavření českých vysokých škol dne 17. 11. 1939 se dostala Vysoká škola zemědělská v Brně i její školní statky pod komisařskou správu. Školní lesní statek byl přidělen k přímé a technické správě Ředitelství státních lesů a statků v Hodoníně. Projevovaly se i snahy o jeho zrušení. Uzavřením vysokých škol ztrácí Školní lesní statek význam svého hlavního školského a výzkumnického poslání a stává se pouze statkem výnosovým, který nadále nepotřebuje účelového vedení. Činnost Správního výboru nebyla proto povolena.

Za okupace bylo ústředí správy statku výnosem Ministerstva zemědělství čj. 56.643/VIII/A/1/1940 ze dne 28. 6. 1940 přejmenováno na **Ředitelství školního lesního statku v Brně**. Tímto výnosem bylo oficiálně převedeno ředitelství statku z Adamova do Brna.

Komisařskou správou bylo dočasně převzato dosavadní organizační členění statku. Lesní správy přejmenovány na lesní úřady v členění:

- Lesní úřad Adamov nad Svitavou s revíry: Adamov nad Svitavou, Olomučany a Habrůvka.
- Lesní úřad Bílovice nad Svitavou s revíry: Jezírko a Hády.
- Lesní úřad Babice nad Svitavou s revíry: Kanice a Babice.
- Lesní úřad Křtiny s revíry: Křtiny a Jedovnice
- Správa státní pily v Adamově nad Svitavou

V roce 1943 se přistoupilo k organizačním změnám, které do značné míry sledovaly i personální úspory. Vzorem byla organizace saských lesů. Místo dosavadních čtyř lesních úřadů byly vytvořeny úřady tři – v Adamově, Bílovicích nad Svitavou a ve Křtinách. Lesní správa v Babicích nad Svitavou byla v roce 1943 zrušena. V nižších organizačních jednotkách se sledovala jejich plošná vyrovnanost. Byly proto upraveny hranice dosavadních revírů a vytvořena polesí s doplněním o dva lesní dozorčí okresy. Statek se členil na:

- Lesní úřad v Adamově s polesími: Adamov, Olomučany, Habrůvka a Babice.
- Lesní úřad Bílovice nad Svitavou s polesími: Jezírko, Hády, Kanice a lesním dozorčím okresem Hrádek.
- Lesní úřad Křtiny s polesími: Křtiny, Jedovnice, Výпустek a lesním dozorčím okresem Arboretum.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Správa lesní pily v Adamově nad Svitavou skončila svoji činnost počátkem roku 1944 zrušením pily, která musela uvolnit prostory pro budování válečného průmyslu.

4. Obnova statku v poválečném období v letech 1945 až 1950

Bezprostředně po skončení válečného období se přistupuje k obnově válkou přerušené činnosti Školního lesního statku. Obnovuje se název statku **Školní lesní statek „Masarykův les“ Vysoké školy zemědělské v Brně**. Obnovuje se i činnost jeho Správního výboru. Jeho předsedou se stává prof. Gustav Artner, který na tuto funkci rezignoval při nastalých kádrových změnách v roce 1948 a na jeho místo byl znovu zvolen prof. Rudolf Haša.

Významným rozšířením statku převzetím polesí Vranov a dalších konfiskovaných částí, zejména královopolského velkostatku Schönburg-Hartenstein i odloučených částí bažantnice Rajhrad a Sokolnice, dochází ke změně organizační struktury, která navazuje na předválečný systém lesních správ. Školní lesní statek „Masarykův les“ Vysoké školy zemědělské se nově člení na:

- Správa státních lesů v Adamově nad Svitavou s polesími Olomučany a Habrůvka,
- Správa státních lesů v Bílovicích nad Svitavou s polesími Hády, Kanice a Babice,
- Správa státních lesů v Králově Poli s polesími Jezírko, Vranov a Královo Pole,
- Správa státních lesů ve Křtinách s polesími Křtiny a Jedovnice.

V poválečném období se hlavní činnost na statku soustředila na odstranění válečných škod a na obnovu chodu statku v předválečných intencích. Mimořádným problémem se stala likvidace soušové kalamity po suchém období roku 1947.

5. Období hledání nových cest v letech 1951 až 1973

V roce 1950 dochází k výrazným organizačním změnám. Ministerstvo zemědělství po dohodě s Ministerstvem školství, věd a umění a Generálním ředitelstvím Československých státních lesů, n. p. vydává dne 22. 3. 1950 nový Organizační řád školních lesních závodů vysokých škol. Školní lesní statek je přejmenován na lesní závod. Nové firemní označení statku - **Československé státní lesy, n. p., Ředitelství školního lesního závodu Vysoké školy zemědělské v Brně**. Označení „Masarykův les“ se přestalo užívat.

Zásadní změna nastává v působnosti dosavadního Správního výboru. Přestává přímé řízení závodu Správním výborem a odpovědným za hospodaření se stává ředitel školního lesního závodu, kterého jmenuje generální ředitel Československých státních lesů, n. p. podle návrhu Vysoké školy zemědělské. Dochází k oddělení provozní činnosti školního závodu od činnosti účelové. Správní výbor se přetváří v poradní sbor, jehož úkolem se stává projednávání a schvalování koncepce rozvoje Školního lesního závodu a metodické řízení jeho účelové činnosti. Předsedou poradního sboru se stává prof. Bohuslav Polanský, který byl po odstoupení prof. Rudolfa Haši z funkce a členství ve Správním výboru v roce 1949 zvolen jeho nástupcem.

Samotný Školní lesní závod prochází významnými organizačními změnami. Byl opuštěn systém lesních správ a přešlo se na systém polesí, kterými byla polesí: Řečkovice, Jezírko, Vranov, Olomučany, Habrůvka, Jedovnice, Křtiny, Babice, Kanice a Hády.

Po vzoru Československých státních lesů, n. p., které v té době přistoupily na vytváření podniků lesního průmyslu a odděleně na vytváření lesních správ, byla v roce 1952 zásadně změněna organizační struktura Školního lesního závodu, která sledovala oddělení pěstební činnosti od činnosti těžební. Byla vytvořena pěstební střediska a jim odpovídající těžební obvody:

Směr pěstební:

- Pěstební středisko Řečkovice s pěstebními úseky: Úlehle, Ořešín, Hrádek, Soběšice a Rajhrad,
- Pěstební středisko Olomučany s pěstebními úseky: Hrubá jedle, Baba, Dlouhý vrch a Klepačov,
- Pěstební středisko Křtiny s pěstebními úseky: Jedlová, Proklest a Křtiny,
- Pěstební středisko Rezervace s pěstebními úseky: Josefov a Borky,
- Pěstební středisko Bílovice nad Svitavou s pěstebními úseky: Velká Klajdovka, Mladová, Babice a Březina.

Směr těžební:

- Těžební obvod Jezírko s mistrovskými úseky Mokrá Hora, Útěchov, Adamov a Polanka,
- Těžební obvod Vranov s mistrovskými úseky Krutí, Strouhance, Nový hrad a Rudice,
- Těžební obvod Jedovnice s mistrovskými úseky Na Lukách, Rakovec, Krkavčí skála a Rezervace,
- Těžební obvod Kanice s mistrovskými úseky Bílovice, Řícmanice, Jelence a Baba.

Tato organizace se neosvědčila a v roce 1956 byla zavedena nová organizace obnovením polesí. Při této změně však nebylo obnoveno dřívější polesí Kanice, které bylo rozděleno mezi polesí Bílovice nad Svitavou, Babice nad Svitavou a Křtiny. Obnovenými polesími jsou:

- Polesí Řečkovice s lesnickými úseky: Královo Pole, Soběšice, Ořešín, Rajhrad a Sokolnice.
- Polesí Jezírko s lesnickými úseky: Útěchov, Polanka a Adamov.
- Polesí Olomučany s lesnickými úseky: Klepačov, Rudice, Pod Hradem a Dlouhý vrch.
- Polesí Habrůvka s lesnickými úsek: Krkavčí skála, Josefov a Borky.
- Polesí Křtiny s lesnickými úseky: Křtiny, Proklest a Březina.
- Polesí Babice s lesnickými úseky: Jelence, Adamov, Výpustek a Baba.
- Polesí Bílovice s lesnickými úseky: Velká Klajdovka, Líšeň, Řícmanice a Mladová.

Nově utvořená střediska: Dopravní středisko Adamov, Manipulace – nádražní sklad Adamov, Údržbárna Adamov, Kožešinová farma a od roku 1961 Pila Jedovnice.

Pro stále trvající nejasnosti ve správní autonomii školních závodů, jak zemědělských tak lesnických, v rámci Ministerstva zemědělství přecházejí se souhlasem Ministerstva financí školní závody z rezortu Ministerstva zemědělství do rezortu Ministerstva školství a kultury. Tímto rozhodnutím dnem 1. 1. 1957 přestal být Školní lesní závod součástí podniku Československých státních lesů, n. p. Po získání této nezávislosti byl ale podnik nucen řídit se předpisy platnými pro Československé státní lesy, n. p. Získáním nezávislosti zanikla současně dosavadní personální unie s podnikem Československé státní lesy, n. p.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Po vyjití zákona č. 166/60 Sb. o lesích a lesním hospodářství byl Školní lesní podnik znovu zřízen podle § 30, písmene d zákona č. 166/60 Sb. S ohledem na specifické poslání podle odst. 1, § 18 lesního zákona č. 166/60 Sb. rozhodnutím Ministerstva lesního a vodního hospodářství čj. 50-38.505/64 si výkon odborné správy vyhrazuje Ministerstvo lesního a vodního hospodářství.

V roce 1967 je ústředí Školního lesního závodu přemístěno z budovy Lesnické fakulty v Brně do zámku ve Křtinách.

V roce 1970 rozhodnutím Ministerstva školství se mění název školního závodu na **Školní lesní podnik Křtiny Vysoké školy zemědělské v Brně**.

V poválečném období, především vlivem osobnosti prof. Bohuslava Polanského, se na Školním lesním podniku přešlo k širokému uplatnění principů výběrného hospodaření. Tyto snahy byly dokonce zakotveny v lesním hospodářském plánu pro období 1963–1972 v podobě hospodářské skupiny IA₁₂₀ – les vysokokmenný pasečný (podrostní) převážně v převodu na les výběrný, která zaujímala 68 % rozlohy závodu. Vytvoření této hospodářské skupiny i formulace předpisu v jednotlivých porostech umožňovaly uplatňování výběrných principů, které byly ale často používány již v období předchozího lesního hospodářského plánu, platného od roku 1951.

Kromě výběrného hospodářství prof. Bohuslav Polanský sledoval na Školním lesním podniku i úpravu pasečných způsobů pro uplatnění principů výběrného hospodaření. Bylo to užití *proužkové seče výběrné* (původně liniové nebo přímkové seče výběrné) a *neúplné holoseče* (Polanský 1961).

V době nástupu nové generace učitelů v poválečném období se prohlubují znalosti o produkčních podmínkách lesních porostů a zásluhou prof. Aloise Zlatníka a prof. Josefa Pelíška se přistupuje v padesátých letech a počátkem šedesátých let minulého století k typologickému průzkumu i k typologickému mapování celého Školního lesního podniku. Zde položil prof. Alois Zlatník základy lesnické typologie v ekosystémovém pojetí.

Mezi učiteli, kteří ovlivnili hospodaření na Školním lesním podniku, vynikal zejména prof. Bohumil Doležal. Koordinoval zpracování tří lesních hospodářských plánů pro obdob 1951–1960, 1963–1972 a 1973–1982. Hospodaření v lese pojal důsledně komplexně, opíraje se o definici *hospodářského lesa* jako *technicky a ekonomicky usměrněnou geobiocenózu* (Doležal 1956). Zasloužil se o prohloubení znalostí a vzájemnou harmonizaci těchto tří základních složek. Při koordinaci lesních hospodářských plánů na Školním lesním podniku postupně uplatňoval a ověřoval své studie prostorové a časové úpravy lesa (Doležal 1956, 1964) i uplatnění kontrol v lesním

hospodářství. Intenzivně se zabýval problematikou zavádění mechanizace prací v lese a s tím spojených technologií včetně zpřístupnění porostního nitra rozčleňovacími liniemi. V tomto směru je významná spolupráce prof. Bohumila Doležala s Ing. Václavem Štaudem z Výzkumné stanice lesnické mechanizace ve Křtinách a s prof. Františkem Piškulou. Jejich práce v tomto směru je průkopnická. Již v roce 1952 vypracovali směrnice pro rozčleňování porostů na pracovní pole (Doležal 1952). Při řešení otázky bezeškodného vyklizování vytěženého dřeva z porostů se zabýval prof. Bohumil Doležal i řešením problematiky racionalizace provozních systémů (Doležal 1968). Jeho dílem je tvorba a zavedení *hospodářských souborů* do naší hospodářské úpravy lesa. Jeho myšlenky, na školním podniku ověřované, zásadně ovlivnily postupy hospodářské úpravy lesů v celém bývalém Československu. Svoje zásady hospodářské úpravy lesa souborně publikoval pod názvem *Brněnské pojetí hospodářsko-úpravnických kontrol v pasečném lese* (Doležal 1975) a lesní hospodářský plán Školního lesního závodu pro období 1973–1982 pojal jako ověřovací elaborát.

Budování lesní dopravní sítě na školním podniku výrazně ovlivnily studie prof. Leo Skatuly a prof. Jaroslava Beneše. Již v padesátých letech byla provedena podrobná inventarizace všech lesních cest, která se stala podkladem ke zpracování generelu úpravy a budování lesních cest, který byl zakotven v lesním hospodářském plánu. Přistoupilo se k budování pokusných úseků lesních cest.

Ústav lesní těžby a zpracování dřeva se na podniku zabýval automatizací řízení těžební činnosti. K tomu účelu byla vyhotovena dopravní mapa podniku s kilometrání lesních cest a se zákresem odvozních míst. K řízení výroby byl již počátkem šedesátých let na podniku zaveden radiodispečink. Řešily se otázky zapojení komplexních čt v těžební činnosti. Prováděly se ergonomické studie.

Pro rozvoj podniku je významné prohloubení výzkumné činnosti pracovníků Lesnické fakulty v Brně v padesátých a šedesátých letech. Od empirie se přechází k analytice. Od individualisticky pojatého výzkumu se přechází k týmové práci. Četné výzkumné úkoly jsou řešeny na Školním lesním podniku, kde se pro ně zakládají výzkumné plochy.

Prvořadý význam v tomto směru mají práce prof. Miroslava Vyskota. Ten založil na přelomu padesátých a šedesátých let sérii výzkumných ploch probírkových v porostech smrkových, borových, jedlových, bukových, bukových s modřínem a v porostech smíšených (Vyskot 1966, 1971, 1972, 1973, 1976, 1981, 1983). Kromě toho převzal k dalšímu výzkumu provenienční plochy modřínu opadavého založených Gustavem Vincentem (Vyskot 1966). Zaslouhou

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

prof. M. Vyskota se založené výzkumné plochy staly podkladem napojení výzkumu na široce pojaté mezinárodní výzkumné programy. Byl to nejdříve Mezinárodní biologický program a na něj navazující program Člověk a biosféra (Vyskot 1985). K řešení těchto úkolů byla v roce 1968 založena na tehdejších polesí Olomučany vědecko-výzkumná stanice Silviculturum (Vyskot 1981). Řešená tam byla stěžejní témata: Komplexní studie biomasy lesních dřevin, Studium produkce smíšených lesních porostů, Vodní režim a mikroklima jedlobukového chlumního ekosystému.

Prof. Jan Jurča se na území Školního lesního podniku věnoval průzkumu přirozených obnov lesních porostů (Jurča 1961, 1963), struktura a výchově mladých lesních porostů (Jurča 1964). Odtud pochází Jurčova klasifikace stromů v mlazinách.

Prof. Josef Kantor se již počátkem padesátých let zabýval otázkami lesnické genetiky a šlechtění lesních dřevin. Zpočátku se věnoval šlechtění břízy, později jedle bělokoré a smrku ztepilého, zvláště jeho subalpinského ekotypu v Jeseníkách. Práce byly soustředěny v pokusné školce Hády a na výzkumných plochách.

Prof. Josef Kantor se rovněž zabýval pěstováním roubovanců lesních dřevin a založil na podniku první semenné sady – smrku ztepilého, modřínu opadavého, douglasky tisolisté, jedle bělokoré a buku lesního. Z iniciativy prof. Josefa Kantora se na podniku v padesátých letech přistoupilo k rozsáhlému uznávání lesních porostů pro sběr semene a k registraci četných výběrových stromů.

Prof. Jiří Pospíšil vybudoval výzkumné pracoviště Sokolnice, kde se zabýval šlechtěním topolů sekce Leuce se zvláštním zaměřením na osiku. Bylo provedeno na 800 kombinací křížení jedinců domácích i zahraničních. Byla vyselektována celá řada hybridů s vynikajícím heterózním efektem (Pospíšil 1981). Na pracovišti Sokolnice byly také zkoumány nejvhodnější substráty pro pěstování semenáčků lesních dřevin a hydroponické pěstování semenáčků v živných roztocích. Vyzkoušeny a praxi doporučeny byly směsi živin Koniferin I a Koniferin II – hydroponický. Dále byl prováděn výzkum tuzemských fólií, vhodných pro plastické kryty ve školkách (Pospíšil 1981).

Doc. Milada Volná se na Školním lesním podniku zabývala studiem morfogeneze kořenové soustavy rostlin, poškozováním sazenic a řízků (autovegetativní reprodukci), morfogenezi lesních dřevin (klíčnicích rostlin, semenáčků a sazenic) po poškození, rozestupy v lesních kulturách, uplatnění různých typů krytokořeného sadebního materiálu a hodnocení výsadeb rýhovým sázecím strojem.

Historické etapy vývoje Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny

Podle návrhů prof. Alois Zlatníka bylo na Školním lesním podniku vyhlášeno 17 přírodních rezervací na ploše 749 ha.

Významné jsou studie vlivu antropogenních stresů na vývoj hlavních druhů lesních dřevin a morfogenezi kořenového systému vegetativně a generativně množeného sadebního materiálu při různých způsobech výsadby, které byly prováděny v Hackerově školce pod vedením prof. Miroslava Penky.

Zásluhou doc. Jindřicha Chmelaře bylo přistoupeno ke zvelebení arboreta Křtiny, jeho oplocení a vybudování okružní vyhlídkové komunikace. Nově bylo v roce 1969 založeno arboretum Řícmanice. Byl pořízen soupis cizokrajných dřevin volně rostoucích na lesních paloucích i v lesních porostech (Truhlář 1973).

Přistupuje se k úpravám objektů Lesnického Slavína, jejichž údržba byla ve válečném období a poválečném období zanedbána. Staví se nové památníky – Josefa Opletala, Josefa Konšela, Rudolfa Haši, S. K. Neumanna, studánka Leoše Janáčka, Stanislava Lolka. Budují se naučné stezky Josefovské údolí a Lesnická naučná stezka Soběšice. Pro veřejnost se vydává první *Katalog přírodních a kulturních zajímavostí* Školního lesního podniku s mapovou přílohou (Truhlář 1974).

Rozvoj odborných disciplin na Lesnické fakultě se příznivě odrazil i na hospodaření Školního lesního podniku. Nástup mladé generace v padesátých a šedesátých letech znamenal především postupný přechod na mechanizaci prací v lese. Jsou pořizovány traktory, nákladní automobily a motorové pily. V Adamově se buduje nové mechanizační a dopravní středisko a při železniční trati manipulační sklad.

Bouřlivý nástup mechanizace v šedesátých letech nutně vyžadoval úpravu a doplnění sítě lesních cest, které do té doby byly většinou budovány pro animální dopravu dřeva. Pro zintenzivnění pěstebních prací bylo nutné řešit zpřístupnění porostního nitra a technologickou přípravu pracovišť. V duchu celostátní tendence se celkově velkoryse přistupuje ke zpřístupnění lesa budováním rozsáhlé sítě přibližovacích cest a svážnic doserskou radlicí. Budovalo se jich i přes deset kilometrů ročně. Nové svážnice řešily zpřístupnění lanovkových terénů pro traktory. Lanovky v té době nebyly v provozu využívány.

Prohlubuje se organizace řízení výroby. Řeší se technologická příprava pracovišť a pro každý porost se vyhotovují tzv. *těžební karty*.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Ve školkařském provozu se ruší malé a po celém podniku rozptýlené lesní školky. Školkařský provoz se soustřeďuje do dvou školkařských center – na polesí Habrůvka u Dykovy školky a na polesí Řečkovice u Soběšic.

6. Období specializovaných středisek v letech 1973 až 1989

Existence ŠLP Křtiny, jako samostatné organizační jednotky v rámci rezortu Ministerstva školství, byla nově potvrzena rozhodnutím Ministerstva lesního a vodního hospodářství čj. 12218/268/OSS/78/02 ze dne 10. 11. 1978. Tímto rozhodnutím se podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 61/1977 Sb. o lesích povoluje Školnímu lesnímu podniku Křtiny Vysoké školy zemědělské v Brně výjimka ke správě lesního národního majetku a podle § 13 zákona ČNR č. 96/1977 Sb. o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství se omezuje rozsah odborné správy. Omezení rozsahu odborné správy lesů se nevztahuje na nakládání s vytěženým dřívím ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky č. 97/1977 Sb. o odborné správě lesů a příspěvcích za ni. Podle rozhodnutí Ministerstva lesního a vodního hospodářství je Školní lesní podnik povinen řídit se instrukcemi pro obhospodařování lesů vydanými Ministerstvem lesního a vodního hospodářství ČSR pro podniky Státních lesů a zajistit řádné obhospodařování lesů vlastními odbornými hospodáři. Jako samostatná organizační jednotka podléhá Školní lesní podnik v omezeném rozsahu odborné správě podnikového ředitelství Jihomoravských státních lesů v Brně.

K zásadní změně v organizaci podniku došlo v roce 1973, kdy byl zaveden systém specializovaných středisek. Byl to ověřovací pokus v rámci tehdy řešeného výzkumného úkolu Katedry ekonomiky a řízení lesního hospodářství Lesnické fakulty v Brně – řešitel prof. Jiří Ruprich. V nové organizaci došlo opět k oddělení prací pěstebních od prací těžebních. Pro zajišťování pěstebních prací byla vytvořena tři pěstební střediska (později nazývaná polesími). Těžební činnost byla na celém podniku prováděna jedním těžebně-expedičním střediskem.

Přehled organizačních jednotek v roce 1973:

- Pěstební středisko Řečkovice s lesnickými úseky: Rajhrad, Soběšice, Polanka, Útěchov a Vranov.
- Pěstební středisko Olomučany s lesnickými úseky Dlouhý vrch, Rudice, Luka a Proklest.
- Pěstební středisko Bílovice s lesnickými úseky: Jelence, Kanice a Hády.
- Těžebně expediční středisko s těžebními obvody: Jezírko, Habrůvka, Babice a dopravně-expediční úsekem v Adamově.
- Mechanizační středisko v Adamově.
- Středisko přidružené dřevařské výroby v Jedovnicích.
- Středisko stavební ve Křtinách.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Při vyhotovení lesního hospodářského plánu k 1. 1. 1983 byl název pěstebních středisek změněn na polesí. Současně byl převeden lesnický úsek Rajhrad – Sokolnice z polesí Řečkovice na polesí Bílovice a naopak farský les Obřany na pravém břehu Svitavy převeden z polesí Bílovice na polesí Řečkovice. Na polesí Olomučany včleněno k 1. 1. 1983 od Školního zemědělského podniku Lednice převzaté zahradnictví Olomučany.

K 31. 12. 1983 byla zrušena kancelář polesí v Olomučanech a byla přestěhována do Jedovnic do budovy bývalého polesí. Nově název je polesí Olomučany se sídlem v Jedovnicích.

Od 1. 1. 1986 byla zavedena na polesí Olomučany funkce mistra – školkaře.

K 1. 7. 1987 provedeny úpravy v organizační struktuře podniku. V čele podniku stojí ředitel Ing. Zbyněk Hartmann, CSc. se dvěma náměstký – výrobně–technickým a ekonomickým. Ústředí podniku se člení na sekretariát, referenta kádrové práce podniku a útvaru obrany, účelové oddělení, útvar výrobnětechnický (oddělení řízení výroby, oddělení přípravy výroby a oddělení technické) a útvar ekonomický (plánovač, oddělení ekonomiky práce, oddělení odbytu a zásobování, oddělení národohospodářské evidence a financování a ekonom informační soustavy). Organizace venkovních středisek nedoznává změn, jen středisko mechanizační se přejmenovává na středisko služeb. Při této organizaci je 82 technickohospodářských pracovníků, z toho 30 na ústředí a 52 venkovního provozu.

V roce 1987 v Olomučanech v budově bývalého zahradnictví budováno odloučené pracoviště pily Jedovnice na výrobu palet.

K 1. 1. 1988 nově ustaveno středisko školkařské se sídlem v budově bývalého zahradnictví v Olomučanech. Středisko převzalo veškerý školkařský provoz (školky Olomučany a školky Řečkovice) spolu s výrobnou palet v Olomučanech.

Lesní hospodářský plán z roku 1973 byl posledním plánem, na kterém spolupracoval prof. Bohumil Doležal. V předchozích lesních hospodářských plánech si prof. Bohumil Doležal ověřoval a průkopnicky uplatňoval své teoretické myšlenky a nový hospodářský plán pojal jako ověřovací elaborát *Brněnské metody hospodářské úpravy lesa*, která je shrnutím jeho dlouholetých studií (Doležal 1970).

Dalším mezníkem ve vývoji Školního lesního podniku je příprava a vyhotovení lesního hospodářského plánu platného od roku 1983. Tento elaborát byl vypracován již bez přímé účasti prof. Bohumila Doležala, který byl již v důchodu a věnoval se sepsání díla *Rozbor hospodářských soustav použitých*

na Školním lesním podniku Křtiny v období 1895 až 1982 (Doležal-Truhlář 1990). Příprava tohoto lesního hospodářského plánu probíhala již v období, kdy po počátečním bouřlivém rozvoji použití mechanizačních prostředků v lesním hospodářství se další vývoj natolik ustálil, že se dalo předpokládat, že nedojde k dalším radikálním změnám. Bylo proto s respektováním odborných zásad prof. Bohumila Doležala i prof. Jaroslava Beneše a v duchu zákona ČNR č. 96/1977 Sb. a vyhlášky MZLVH č. 13/1978 Sb. důsledně přistoupeno k novému prostorovému rozdělení lesa spolu s vypracováním nového, koncepčně pojatého *generelu lesní dopravní sítě* s výhledem na několik desetiletí. S využitím stávajících cest byly navrženy cesty nové, účelně do terénu vložené. Hlavním momentem při trasování cest v pahorkatinném území bylo vkládání nových cest na předěl technologicky odlišných terénů traktorových a lanovkových za účelem dosažení technologické samostatnosti jednotlivých dílců. Celkem bylo nově navrženo, případně přetrasováno přes 100 km lesních cest v parametrech lesních cest odvozních. Navržené trasy byly venku prokáceny a postupně se počaly cesty budovat. Návrh nového rozdělení inicioval a vypracoval Jiří Truhlář ze Školního lesního podniku Křtiny. Návrh prověřil a do elaborátu lesního hospodářského plánu zapracoval Zdeněk Smrčka z pobočky Lesprojektu v Brně. Trasování cest se ujal prof. Jaroslav Beneš. Výrazně zde uplatnil výsledky svých studií technicko-ekonomických parametrů plánování výstavby lesní dopravní sítě (Beneš 1980), které svým významem daleko přesahují rámec Školního lesního podniku.

Obhospodařování lesních porostů v období 1973 až 1993 se vyznačuje odklonem od výběrných principů dosud uplatňovaných zejména na polesích Olomučany a Bílovice. V tomto směru významnou roli sehrálo hodnocení způsobu hospodaření při soustavné vnější prověrce plnění předpisů lesního hospodářského plánu, která se na Školním lesním podniku uskutečnila v roce 1972.

Na základě zjištěných skutečností dospěla komise k závěru, že není vhodné na celém Školním lesním podniku přistupovat k převodu na les výběrný. Pro účely výukové, demonstrační a pokusné je třeba zkoumání tohoto problému věnovat jen konkrétně vylišenou část porostů a tu pak v novém lesním hospodářském plánu upravit vhodnou metodou. Na základě tohoto doporučení byl v lesním hospodářském plánu pro období 1973–1982 vytvořen samostatný *hospodářský soubor porostů v převodu na les výběrný* o tehdejší rozloze 127 ha a pro tento soubor vypracoval na Školním lesním podniku J. Truhlář (1977, 1995) elaborát hospodářské úpravy kontrolní metodou, který byl schválen jako součást elaborátu lesního hospodářského plánu.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Po opuštění výběrných způsobů se uplatňuje hospodářský způsob maloplošně pasečný, a to jeho forma násečná, skupinové, pruhové a okrajové seče clonné, jako demonstrační ukázky výjimečně i velkoplošná clonná seč. Koordinací umístování těžeb v rámci celého podniku byly vytvořeny ukázky rozličných obnovních postupů včetně převodů na les výběrný. Mimořádných úspěchů bylo dosaženo zejména v přirozených obnovách a ve výchově bukových porostů, v pěstování modřínu ve směsi s bukem, v přirozené obnově smrku na kyselých stanovištích i v pokusu převodu na les výběrný.

Podle nových lesních hospodářských plánů platných od 1. 1. 1973 a následně od 1. 1. 1983 se přešlo k maloplošnému podrostmému hospodaření v Konšelově pojetí. Nepříznivé důsledky užití výběrných principů v obhospodařování lesních porostů se podařilo odstranit během asi dvaceti let. V této době se podařilo vytvořit četné zdařilé ukázky pěstování porostů. Završením této etapy byla volba Školního lesního podniku Masarykův les za místo ustavujícího shromáždění české organizace hnutí Pro Silva Bohemica ve dnech 22. a 23. května 1995. Tato organizace se plně přihlásila k odkazu prof. Josefa Konšela uctěním jeho památky proslovy při zahájení exkurze na Školním lesním podniku dne 23. května 1995 před profesorem památníkem na polesí Bílovice. Pro tuto exkurzi byl připraven průvodce, který byl v následujícím roce publikován pod názvem *Pěstování lesů v biologickém pojetí* (Truhlář 1996), později též v anglické verzi (Truhlář 1997).

Hospodaření podniku zatěžovalo až megalomanské budování areálu objektů pro technicky zaměřené katedry fakulty na Útěchově. Iniciativa k výstavbě vyšla z Lesnické fakulty a byla koordinovaná prof. Vsevolodem Petříčkem. V budovách měly být umístěny laboratoře ústavů, dílny zkušební a testovací zařízení i posluchárny. S výstavbou bylo započato v roce 1978. Areál byl dobudován, ale k užívání byla připravena jen jedna posluchárna. Pro vysoké provozní náklady nebylo vybavení ostatních budov dokončeno.

Vedle tohoto areálu bylo postaveno středisko materiálně technického zásobování, které se sem přestěhovalo v roce 1983 z objektu v Brně-Králově Poli na Božetěchově ulici.

Stavební práce byly dále zaměřeny na rekonstrukci a modernizaci pily v Jedovnicích a nádražního skladu v Adamově.

7. Období změn v porevolučních letech 1990-1995

V porevolučním dění docházelo ke změnám v rozloze podniku v důsledku restitucí. Oprávněným majitelům předal podnik lesy velkostatku Líšeň, velkostatku Jehnice, lesy města Brna, obecní a singulární lesy, lesy drobných vlastníků, pila Jedovnice a stolárna Kanice. V roce 1990 byl předán zámek a přílehlé budovy na Božetěchově ulici v Brně městu Brnu.

K 1. 1. 1991 byla převzata Výzkumná stanice Křtiny Vysokou školou zemědělskou jako součást Školního lesního podniku.

Prováděly se privatizace traktorů a motorových pil. Byla zrušena dosavadní odborná správa lesů Školního podniku, kterou dosud vykonávalo Podnikové ředitelství jihomoravských státních lesů.

Organizační struktura specializovaných středisek se neosvědčila a byla od roku 1991 provedena její reorganizace. Pro zajištění těžebních a pěstebních prací vytvořena tři lesní správy (polesí). Dalšími byla střediska těžebně expediční, přidružené dřevařské výroby, školkařské, mechanizační, stavební a výzkumné.

V porevolučním nadšení se v roce 1993 pronajalo stavební středisko firmě Aspó, s.r.o.

Po předání pily Jedovnice přistoupil podnik ke stavbě pily nové a moderně vybavené v Olomučanech. Výstavba zahájena v roce 1991 a pořez zahájen v roce 1994.

8. Období podnikatelských aktivit v letech 1995-2012

Po konkurzním řízení byl k 1. 10. 1995 nově jmenován ředitelem podniku Ing. Jaroslav Martínek, CSc. K 1. 1. 1996 se přemísťuje ústředí Školního lesního podniku ze zámku ve Křtinách do nové budovy bývalé Výzkumné stanice ve Křtinách.

Pod novým vedením podniku dochází od roku 1995 k výraznému rozvoji podniku. Důslednými kontrolami se zvýšila pracovní kázeň a kvalita prací. Sjednotil se způsob provádění pěstebních prací a celkově se zlepšuje stav lesa. K zefektivnění řídicí práce se provádí úpravy v organizační struktuře podniku. Sleduje se tím úspora provozně-technických pracovníků a organizace se průběžně přizpůsobuje podnikatelským záměrům.

K 1. 1. 1996 byla z dosavadních pěti polesí ustavena jen tři polesí: polesí Vranov, Habrůvka a polesí Bílovice. Dalšími středisky jsou dřevosklad Adamov, pila Olomučany, autodílny Adamov, stavební středisko, výzkumná stanice. Postupně se podle výrobních záměrů vytvářejí střediska nová a to: středisko vazníků Útěchov, středisko manipulace na pile Olomučany, středisko dřevovýroby Josefov, středisko školkařské, středisko podnikatelských aktivit a kamenolom Vranov. Mnohá z nově založených středisek po krátké době zanikají, většinou pro malou konkurenční schopnost.

Po uvolnění zámku ve Křtinách v r. 1996 začala jeho rozsáhlá rekonstrukce, při které zde bylo vybudováno moderně vybavené vzdělávací a společenské centrum.

Doplňují se výrobní zařízení na pile v Olomučanech. Pila má kapacitu až 20 000 m³ ročního pořezu.

V roce 1998 se přejímá bývalé učňovské středisko Adamovských strojírén a zakládá se v něm středisko dřevovýroby.

Pokračuje se ve výstavbě nových lesních cest.

Výzkumná stanice ve Křtinách má úspěchy ve výrobě lanovek typu LARIX, které pronikají i na zahraniční trhy. Vyvážejí se rovněž talířové půdní frézy TPF a zalesňovací stroje RZS.

Zvýšená pozornost se věnuje úpravě objektů Lesnického Slavína.

Školní lesní podnik inicioval a v letech 2002 až 2004 budoval lesní školu Jezírko – středisko pro environmentální výchovu školní mládeže, které dnes provozuje brněnská organizace Lipka.

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

V r. 2001 se navazuje spolupráce s lesnickými organizacemi v Kolumbii, kam se vysílají expertní pracovníci. V r. 2003 se podíleli na předvádění lesnické mechanizace, založení lesní školky a na zalesňování. V roce 2007 je do Kolumbie dodána i lanovka LARIX.

V rámci optimalizace bytového fondu se prodávají nepotřebné objekty.

Hospodaření v lesních porostech je od r. 1996 výrazně ovlivněno nastoupivšími opatřeními proti vzniku nepravého jádra v bukových porostech. Snižuje se doba obmýtlí a přistupuje s likvidací přestárlých porostů. Všeobecně se zavádějí v listnatých porostech (bukových i dubových) vedle sečí skupinových a okrajových i celoplošné clonné seče.

V r. 2003 vstoupil v platnost nový lesní hospodářský plán. V něm se preferuje hospodářský způsob podrostití s omezeným rozsahem maloplošných holosečných prvků; pro velký rozsah nepravého jádra u bukových porostů se radikálně snižuje doba obmýtlí ze 130 let na dobu obmýtlí 110 let.

Používané ekologicky šetrné pěstební postupy umožnily podniku získání certifikátu FSC v roce 1997. V roce 2003 získal podnik certifikát PEFC a v roce 2005 certifikát C-o-C (spotřebitelský řetězec lesních produktů).

9. Období veřejných zakázek 2013-2018

Nástupem nového ředitele Ing. Vladimíra Dolejského, Ph.D. roku 2013 se v souladu se Zákonem č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách důsledně přistupuje k soutěžení části lesnických prací.

V období 2013-2018 se přistupuje k další modernizaci podniku i k organizačním úpravám. Od 1. 1. 2013 byl zrušen manipulačně-expediční sklad v Adamově, zrušeno bylo také středisko Dřevosklad Olomučany a Středisko podnikatelských aktivit a spolu s ním zrušeno Zahradnictví Olomučany. Do té doby pouze nákladová střediska polesí se stávají středisky i výnosovými, uplatňují se tržní principy ve všech oblastech hospodaření, a to i vzájemně mezi středisky.

Byla zahájena obnova zastaralé techniky nejenom pro potřeby provozu, ale také pro ukázky studentům a pro výzkumnou činnost – pořízeny nové přibližovací a pěstební traktory, vyvážecí vleky, drtič klestu, odvozní souprava, štípací automat a manipulační linka na pilu Olomučany, secí stroj a propařovací kolona do školek a další technika. Byla započata rozsáhlá modernizace areálu Dykových školek, kde se krom výstavby nových budov pořídila technologie výroby krytokořenných sazenic na vzduchových polštářích s fóliovníky. Realizovaly se rekonstrukce většiny hájenek, kotelny v Útěchově a na pile Olomučany, nákladné opravy lesních odvozních cest, v objektu dílen výzkumné stanice Křtiny se vybudovala bourárna zvěřiny, proběhla revitalizace malé vodní nádrže Josefov a další. Pokračovala úspěšná výroba lanovek Larix dodávaných jak zákazníkům v tuzemsku, tak Slovensku, ale i do Japonska. Rozsáhlý byl i vývoj lanovek – nový prototyp lanovkového vozíku, hydraulické lanovky a lanovky na samostatném podvozku. V roce 2015 došlo k prvním zásadním projevům globální klimatické změny – nízké úhrny srážek, jejich nerovnoměrnost, vysoké teploty, prodloužení vegetační doby a tím způsobený rozvoj podkorního hmyzu. Následná kůrovcová kalamita v roce 2018 byla díky vlastní technice a vlastním zaměstnancům na školním podniku zvládnuta.

Z iniciativy Lesnické a dřevařské fakulty byl v roce 2013 na lesnickém úseku Soběšice založen dlouhodobý výzkumný projekt převodu na les nízký a střední v plánovaném rozsahu 200 ha. Ve stejném roce byl na úseku Borky a Soběšice založen také projekt převodu na „Dauerwald“ (formu nepasečného lesa) na celkové rozloze cca 1.700 ha. V reakci na společenský požadavek většího zpřístupnění lesa veřejnosti bylo v roce 2015 až 2017 umožněno zbudovat v oblasti Jedovnic celkem 22 km jednostopých stezek pro terénní cyklistiku v lesních porostech (singletrail).

Historické etapy vývoje Školní lesního podniku Masarykův les Křtiny

Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D. byl krátce po svém ustavení jmenován náměstkem ministra životního prostředí. Této funkci se plně věnoval a řízením školního podniku proto pověřil svého zástupce Ing. Pavla Čackého. Vladimír Dolejský ukončil svůj pracovní poměr u ŠLP koncem roku 2018. Novým ředitelem Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny se od roku 2019 po řádném výběrovém řízení stává doc. Dr. Ing. Tomáš Vrška.